

การเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความโดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นิลุบล เกตุแก้ว ศิริโสภิษฐ์ เจือสนิท* และ ธวานिता เกษสมบัติ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประเทศไทย

Enhancing Reading Comprehension Skills Through Cooperative Learning Management and the 5W1H Questioning Technique for Grade 8 Students

Nilubon Katkaew, Sirisopit Juasanit, and Thanita Kohsombut*

Faculty of Education, Prince of Songkla University, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 2 April 2025

Revised 7 May 2025

Accepted 13 May 2025

คำสำคัญ

ความสามารถในการอ่าน

จับใจความ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

* Corresponding author

E-mail address:

2546sirisopit@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเข้าร่วมการเรียนรู้ผ่านวิธีการแบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อแนวทางการเรียนรู้ การวิจัยนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลัง กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/11 จำนวน 40 คน ใช้การเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิค 5W1H (2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเข้าร่วมการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนรู้ทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนรู้ ($SD = 0.81$) โดยในประเด็นหัวข้อที่ประเมิน 10 ข้อ พบว่าหัวข้อที่ได้รับความสนใจสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 4.50$, $SD = 0.72$) ความรู้สึกตื่นเต้นและท้าทายระหว่างเรียน ($M = 4.23$, $SD = 0.78$) ความสามารถในการจับใจความสำคัญของเนื้อหา ($M = 4.20$, $SD = 0.85$) และความสนุกสนานในการเรียนรู้ ($M = 4.10$, $SD = 0.85$)

Keywords:

reading comprehension ability,
cooperative learning,
5W1H questioning technique

Abstract

This research aimed to compare the reading comprehension abilities of 2nd-year high school students before and after participating in a cooperative learning method combined with the 5W1H questioning technique and to assess students' satisfaction with the learning approach. The research employed a one-group pretest-posttest experimental design. The sample consisted of 40 students from Class 2/11 of a secondary school, selected through purposive sampling. The instruments used included (1) a cooperative learning plan combined with the 5W1H technique, (2) a reading comprehension test, and (3) a student satisfaction survey. Data were analyzed using mean, standard deviation, and paired-sample t-test. The findings revealed that the students' reading comprehension ability after participating in the cooperative learning method combined with the 5W1H questioning technique was significantly higher than before the learning experience at the 0.05 level. Regarding students' satisfaction with the learning approach, the overall satisfaction was at a high level ($SD = 0.81$). Among the 10 assessed aspects, the highest average scores were observed in the following areas: participation in learning activities ($M = 4.50, SD = 0.72$), excitement and challenge during the learning process ($M = 4.23, SD = 0.78$), ability to grasp the main ideas of the content ($M = 4.20, SD = 0.85$), and enjoyment in learning ($M = 4.10, SD = 0.85$).

1. บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารระหว่างมนุษย์ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก ตลอดจนค่านิยมและวัฒนธรรมจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากบทบาทในการถ่ายทอดข้อมูลและสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันแล้ว ภาษาโดยเฉพาะภาษาไทยในบริบทของประเทศไทย ยังถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ในระบบการศึกษา เพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในหลากหลายสาขาอย่างลึกซึ้ง ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาแนวคิดและการใช้เหตุผลได้อย่างมีระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นหนึ่งในทักษะหลักของการใช้ภาษาที่มีความสำคัญยิ่งยวด เนื่องจากเป็นพื้นฐานในการแสดงความสามารถในการแสวงหาความรู้ การวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูล และการคิดขั้นสูง ผู้เรียนที่มีทักษะการอ่านที่ดีจะสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ การสื่อสาร และการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในระบบการศึกษาไทย “ทักษะการอ่าน” ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสำหรับการรับสารเท่านั้น หากแต่เป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชา เนื่องจากนักเรียนต้องใช้ทักษะการอ่านในการทำความเข้าใจโจทย์ เนื้อหา ตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา ดังนั้น การพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ จึงมีความจำเป็นที่ต้องส่งเสริมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และสรุปสาระสำคัญจากสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพทางวิชาการ และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

ในระดับนานาชาติ ความสามารถด้านการอ่านยังได้รับการยอมรับว่าเป็นหนึ่งในทักษะสำคัญตามเกณฑ์การประเมินของโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment) ซึ่งจัดทำโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) โดยมุ่งเน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนอายุ 15 ปี ในการนำความรู้และทักษะพื้นฐานไปใช้ในชีวิตจริง หนึ่งในเกณฑ์สำคัญของ PISA คือ “การรู้เรื่องการอ่าน” (Reading Literacy) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทักษะดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2567) อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินของนักเรียนไทยในช่วงปี PISA 2015 ถึง PISA 2018 กลับพบแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง โดยคะแนนด้านการอ่านลดลงถึง 16 คะแนน ซึ่งเป็นสัญญาณที่ชี้ถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับทักษะการอ่านของนักเรียนไทย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2565)

จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนจำนวนมากยังประสบปัญหาในการอ่านจับใจความสำคัญ ไม่สามารถระบุประเด็นหลักของเนื้อหาได้อย่างชัดเจน และขาดทักษะในการวิเคราะห์ สรุป และเชื่อมโยงข้อมูล ทำให้ไม่สามารถนำความรู้ที่อ่านมาใช้ในการเรียนรู้หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหานี้สะท้อนผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งจากผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความในหลายโรงเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 แสดงให้เห็นถึงช่องว่างสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง

ปัญหาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ไม่ได้ส่งผลกระทบในรายวิชาภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบในวงกว้างต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจในเนื้อหาและโจทย์เชิงซับซ้อน อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การประเมินข้อมูล และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ดังนั้น การส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ จึงเป็นภารกิจสำคัญที่ควรบูรณาการเข้ากับกระบวนการเรียนรู้ในทุกรูปแบบ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้และปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกบริบทของสังคมปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พบว่า “การเรียนรู้แบบร่วมมือ” (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างแท้จริง ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะหลากหลาย เช่น การคิด การจดบันทึก การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งสามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง การเรียนรู้รูปแบบนี้ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยความหมายและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะสำหรับนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบัน (ธงชัย แกลมงคล, 2560) จึงนับได้ว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เพิ่มความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาร่วมกันในกลุ่ม ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ทักษะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยเฉพาะเมื่อผนวกเข้ากับ “เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 5W1H” ได้แก่ Who, What, When, Where, Why และ How ซึ่งเป็นเทคนิคที่ช่วยกระตุ้นการคิดอย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตั้งคำถามต่อเนื้อหาที่อ่านเพื่อค้นหาความหมายและสาระสำคัญ ช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะประเด็นหลักและรายละเอียดตรงได้อย่างชัดเจน

คณะผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือควบคู่กับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H มาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และเสริมสร้างทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ทั้งยังสอดคล้องกับ

แนวทางการพัฒนาผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่มุ่งเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การคิดเชิงระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงเป็นความพยายามในการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงได้ในบริบทของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีอยู่และยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

2. สมมติฐานของงานวิจัย

2.1 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H สูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H อยู่ในระดับดี

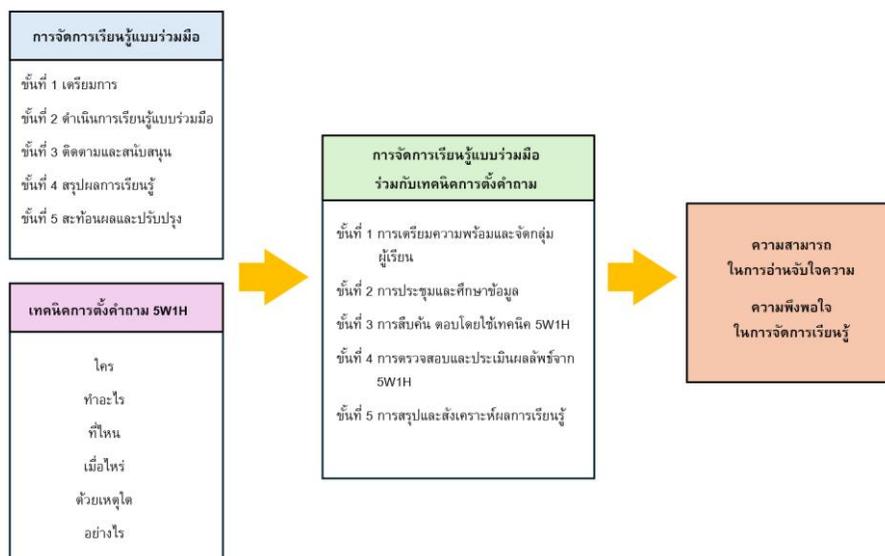
3. วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

3.2 เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent Variable) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นแนวคิดหลักในการจัดการเรียนรู้ และใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H เป็นเครื่องมือกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนสอดแทรกการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นที่พัฒนาขึ้น

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้

4. วิธีกราดำเนินงานวิจัย

4.1 แบบแผนวิจัย

คณะผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest-Posttest Only Design) ดังแบบแผนการทดลอง

E O₁ X O₂

เมื่อกำหนดให้

E	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ทดลอง
O ₁	หมายถึง	วัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน
X	หมายถึง	จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H
O ₂	หมายถึง	วัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน

4.2 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 17 ห้อง จำนวน 652 คน

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 ห้อง นักเรียน 40 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ในห้องเรียนดังกล่าวมีความสามารถในการอ่านจับใจความต่ำสุดเมื่อเทียบกับนักเรียนในห้องเรียนอื่น โดยใช้ผลการจากสัมภาษณ์ สังเกต และทดสอบ

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ในหัวข้อการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์และออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้

ดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมเป็นค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.83 ซึ่งอยู่ในระดับที่สามารถนำไปใช้ได้

4.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย (1) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ฉบับก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ และ (2) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H จำนวน 8 ข้อ

แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความผ่านการตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสม เป็นค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.61 ซึ่งอยู่ในระดับที่สามารถนำไปใช้ได้ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนผ่านการตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมเป็นค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.87 ซึ่งอยู่ในระดับที่สามารถนำไปใช้ได้

การวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้ขั้นตอนที่เป็นระบบ และมีความละเอียดรอบคอบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสามารถนำไปวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนการทดลองขั้นการทดลอง และขั้นหลังการทดลอง ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดและกระบวนการที่มีความสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ดังนี้

4.4.1 ขั้นก่อนการทดลอง

คณะผู้วิจัยได้เน้นศึกษาปัญหาและสภาพจริงของการเรียนการสอนในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยเก็บข้อมูลการอ่านจับใจความเบื้องต้นทั้งการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนอื่น การเข้าสังเกตการเรียนรู้นักเรียนในการอ่าน และทดสอบการอ่านจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา จากนั้นขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นตัวแทนผู้ปกครองแล้วเข้าปฐมนิเทศ ขออนุญาตนักเรียนก่อนทำการวิจัย โดยการชี้แจงบอกกล่าวถึงเหตุผลสำคัญของการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมวิจัย

4.4.2 ขั้นการทดลอง

คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลในขั้นทดลองดำเนินการในระยะเวลา 2 สัปดาห์ รวม 8 คาบเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

คาบที่ 1 : ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบปรนัยจำนวน 30 ข้อ เพื่อวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

คาบที่ 2-7 : ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การตั้งคำถาม การจับใจความ และการสรุปข้อมูลโดยบรรยายภาคในห้องเรียนเป็นกันเอง เน้นการมีส่วนร่วม มีการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

คาบที่ 8 : ดำเนินการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบปรนัยจำนวน 30 ข้อ และใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนความคิดเห็นและให้ข้อมูลป้อนกลับในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

4.4.3 ชั้นหลังการทดลอง

คณะผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความทั้งฉบับก่อนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผล

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความฉบับก่อนและหลังเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test) วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	พึงพอใจระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

5. ผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามจุดประสงค์การวิจัย คือ ผู้เรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเข้ารับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิค การตั้งคำถาม 5W1H พบว่า

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.6 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.3 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 17 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน แสดงให้เห็นว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1

คะแนนทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คะแนน	M	SD	d	t	p
ก่อนเรียน	7.26	2.3	1.04	-14.07	17.00
หลังเรียน	8.30	2.9			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p-value < .05)

ตารางที่ 2

นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H อยู่ในระดับมาก (M=4.31) มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	Mean	SD	ระดับความคิดเห็น
1. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความมากกว่าการเรียนเรื่องอื่น ๆ	4.50	0.72	มาก
2. นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการอ่านจับใจความ	4.40	0.90	มาก
3. นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเรียนเรื่องการอ่านจับใจความกับเพื่อน	4.25	0.75	มาก
4. นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานจากการได้อ่านจับใจความกับเพื่อน	4.10	0.85	มาก
5. นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นและท้าทายตนเองเกี่ยวกับประเด็นการอ่านจับใจความ	4.23	0.78	มาก
6. นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นในเรื่องการอ่านจับใจความ	4.30	0.91	มาก
7. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้	4.20	0.85	มาก
8. นักเรียนเรียนแล้วสามารถอ่านจับใจความได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น	4.58	0.75	มากที่สุด
สรุปความพึงพอใจโดยรวม	4.31	0.81	มาก

6. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความโดยประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

6.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การประยุกต์ใช้แนวทางการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันความรู้ การสนับสนุนซึ่งกันและกัน และการรับผิดชอบร่วมกันในกลุ่ม สอดคล้องกับผลการวิจัยของนัทริยา สุขม (2565) ที่ได้ใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์และการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยจัดการเรียนรู้ จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดการยอมรับซึ่งกันและกันมากขึ้น ทักษะทางสังคมของนักเรียนในชั้นเรียนดีขึ้นอย่างชัดเจน มีระดับการยอมรับจากเพื่อนเพิ่มขึ้น และผลการวิจัยของธัญญา จตุรานนท์ (2564) ที่นำการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการสอน ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลังสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะสนับสนุนเกื้อกูลของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นักเรียนยังแสดงพฤติกรรมสนับสนุนเกื้อกูลในระดับบ่อยครั้ง อีกทั้งการศึกษาของไพลิน อารมณ และคณะ (2024) พบว่า การใช้เทคนิค 5W1H ช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านจับใจความได้สูงกว่าค่ามาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Alam (2021) ที่พบว่าเทคนิค 5W1H มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิดและจับประเด็นสำคัญของเนื้อหาได้อย่างชัดเจน และผลการวิจัยของ Chanwiwattana et al. (2024) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีการผสมใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ การสรุปข้อมูล และการจัดระเบียบความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการวิเคราะห์ การสรุป และการจัดระเบียบข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

6.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในหัวข้อเรียนแล้วสามารถอ่านจับใจความได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความมากกว่าการเรียนเรื่องอื่น ๆ และการได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการอ่านจับใจความ สอดคล้องกับผลการวิจัยของปยุตยพล จันท์ฝอย และคณะ (2567) ที่แสดงให้เห็นว่า การประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลเชิงบวกต่อการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ เพราะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการอ่าน วิเคราะห์ และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ซึ่งส่งเสริมความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้งและช่วยพัฒนา ทักษะการอ่านจับใจความในเชิงวิชาการได้ดียิ่งขึ้นนอกจากนี้ การเรียนรู้แบบร่วมมือยัง เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึก เป็นเจ้าของการเรียนรู้ รู้สึกมีคุณค่า และกล้าแสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ และ การศึกษาของนักทฤษฎี ชัยบุคคี (2562) ที่แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับสูง ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนและ พัฒนาทักษะทั้งด้านวิชาการและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผลการศึกษาของ กรรณิการ์ กรุณา และคณะ (2567) แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ช่วยในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน มีประสิทธิผลในการส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ผ่านการอ่านอย่างมีระบบและมีเหตุผล สอดคล้องกับการศึกษาของสิริมาศ แก้วกันทา และ ขวัญชนก ศรีนาท (2567) ว่า การจัดการเรียนรู้โดยรวมใช้เทคนิค 5W1H ช่วยกระตุ้น การคิดวิเคราะห์และตั้งคำถามเชิงลึก ส่งผลให้ผู้เรียนมีแนวทางในการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย และสามารถจับใจความได้แม่นยำมากขึ้น ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่า การเรียนรู้ด้วยตัวการใช้เทคนิค 5W1H ส่งผลดีทั้งต่อผลสัมฤทธิ์และทัศนคติต่อ การเรียนรู้

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิค การตั้งคำถาม 5W1H มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ เสริมสร้างทัศนคติ ที่ดีต่อการอ่าน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งยังสามารถ นำทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นที่ต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์และการจับใจความได้ ในอนาคต

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 ครูที่ใช้การสอนแบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H และใช้ แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ไปใช้ควรตระหนักถึงความแตกต่างของระดับทักษะการอ่านของนักเรียนแต่ละคน เนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถไม่เท่ากัน การเลือกเนื้อหาหรือบทอ่านจึงควรพิจารณาให้ เหมาะสมกับระดับความยากง่ายและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม

7.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ควรให้ความสำคัญกับการสังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของนักเรียนภายในกลุ่ม เพื่อป้องกันการที่สมาชิกบางคนไม่ได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ควรส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทเท่าเทียมกันในการทำงานกลุ่ม เนื่องจากการมีปฏิสัมพันธ์และการยอมรับความคิดเห็นของกันและกันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนรู้ร่วมกัน

7.1.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง โดยอาจกำหนดเวลาให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และเขียนคำตอบก่อนเริ่มการอภิปราย เพื่อให้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรปลูกฝังให้นักเรียนเปิดรับมุมมองที่หลากหลายจากเพื่อนร่วมกลุ่ม เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เชิงลึกและการพัฒนาทักษะการให้เหตุผล

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรขยายขอบเขตการวิจัยโดยนำเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H มาประยุกต์ใช้ร่วมกับวิธีการอ่านจับใจความอื่น ๆ เช่น เทคนิค SQ5R การใช้แผนผังความคิด เทคนิคบันได 6 ชั้น หรือเทคนิค KWL Plus เพื่อนำไปเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแต่ละวิธีในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

7.2.2 ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพพร้อมกับข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น การสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ การสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน หรือการเก็บข้อมูลจากกลุ่มสนทนา (Focus Group) วิธีการเหล่านี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก แรงจูงใจ ปัญหาส่วนบุคคล และปัจจัยแวดล้อมที่อาจส่งผลต่อการเรียนรู้ ซึ่งไม่สามารถประเมินได้จากข้อมูลเชิงตัวเลขเพียงอย่างเดียว การใช้ข้อมูลแบบบูรณาการจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2.3 ควรมีก่อนควบคุมในการศึกษาวิจัย เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรงภายในมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง/References

- กรรณิการ์ กรุณา, สรียกานต์ ยี่เก็งเอี่ยม, และ ปิยาภรณ์ พิษญาภิรัตน์. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ร่วมกับเทคนิคการประเมินในชั้นเรียน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 12(2), 641–653.
- ธัญญา จตุรานนท์. (2564). ผลการจัดกิจกรรมขับร้องประสานเสียงตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลังที่มีต่อทักษะการฟังและคุณลักษณะสันทัดสนทน่ก่อกูล [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎ์บัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย แกละมงคล. (2560). การพัฒนาสื่อสังคมออนไลน์ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องการออกแบบกราฟิกด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการออกแบบต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์ประชาอุทิศพิทยาคาร [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นัทรียา สุขุม. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับรายงานจากเพื่อนเพื่อส่งเสริมการยอมรับจากเพื่อนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภัทร ไชยบุตดี. (2562). การส่งเสริมความสามารถการทำงานเป็นทีมด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเว็บสันทัดสนทน่ รยวิชาการศึกษาเขียนโปรแกรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญยพล จันท์ผอย, ธนวัฒน์ ศรีศิริวัฒน์, ศศิพร พงศ์เพลินพิศ, สิริมณี บรรจง, และ ณัฐพงษ์ พิมพา. (2567). การศึกษาผลการส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ 5Es ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักศึกษาศาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารวิชาการครุศาสตร์สวนสุนันทา*, 8(2), 10–20.
- ไพลิน อารมณ, ประยงค์ หัตถพรหม, และ สุรการ์ จังหาร. (2567). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิค 5W1H. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 18(3), 132-139.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2565). ความท้าทายในการพัฒนาการรู้เรื่องการอ่านของไทย. *นิตยสาร สสวท*, 50(237), 52.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (5 สิงหาคม 2567). *เกี่ยวกับ PISA*.

<https://pisathailand.ipst.ac.th/about-pisa/>

สิริมาศ แก้วกันทา และ ขวัญชนก ศรีนาท. (2567). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนบันทึกความรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบผังโน้ตร่วมกับเทคนิค 5W1H ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาท้องถิ่นเทศบาลเมือง ปทุมธานี. *วารสารมหาจุฬานครธรรมศาสตร์*, 11(6), 189-200.

Alam, B. P. (2021). Short structured summary using 5W1H to improve 10th grade student's writing competence. *Retain Journal of Research in English Language Teaching*, 9(2), 1-9.

Chanwiewattana, L., Naphatthalung, N., & Keawmanee, C. (2024). Investigation of the use and satisfaction of content and language integrated learning approach and the 5W1H question techniques to improve tenth grade students' English reading comprehension and summary writing ability. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 45(1), 299-304.